

**HARRAN ÜNİVERSİTESİ DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ AĞIZ VE DİŞ
SAĞLIĞI İLE ŞANLIURFA AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL
MÜDÜRLÜĞÜ**

**ŞANLIURFA AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRLÜĞÜNE
BAĞLI ÇOCUK KURULUŞLARINDA KORUMA VE BAKIM ALTINDA
OLAN ÇOCUKLARIN AĞIZ SAĞLIĞI DURUMUNUN
DEĞERLENDİRİLMESİ VE İŞ BİRLİĞİ PROTOKOLÜ**

ARALIK, 2025

ŞANLIURFA

**HARRAN ÜNİVERSİTESİ DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ AĞIZ VE DIŞ SAĞLIĞI İLE
ŞANLIURFA AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRLÜĞÜ PROTOKOLÜ**

BİRİNCİ BÖLÜM

Taraflar, Amaç ve Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Taraflar

1. Harran Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi
2. T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı – Şanlıurfa Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü

Madde 1 – Protokolün Amacı

- a) Çocuk kuruluşlarında kalan çocukların ağız ve diş sağlığı durumunun değerlendirilmesi.
- b) DMFT/DMFS indekslerinin uygulanması.
- c) Çocukların ağız hijyeni alışkanlıkları, beslenme davranışları ve stres düzeylerinin incelenmesi.
- d) Koruyucu ağız sağlığı eğitiminin verilmesi.
- e) Bilimsel araştırma kapsamında veri toplanması, analiz edilmesi ve raporlanması.

Madde 2 – Kapsam

- a) Protokol, Çocuk kuruluşlarında kalan tüm çocukların tarama ve eğitim süreçlerini kapsar.
- b) Veri toplama, değerlendirme, bilimsel yayın hazırlıkları ve ilgili raporlamaları içerir.

Madde 3 – Hukuki Dayanak

Bu protokol; korunmaya ihtiyacı olan çocukların sağlık, eğitim ve gelişim süreçlerinin desteklenmesi ile üniversite–kamu kurumları arasındaki iş birliğinin düzenlenmesine ilişkin aşağıdaki mevzuat hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır:

3.1. 5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunu:

Çocukların korunması ve gelişimlerinin desteklenmesi amacıyla gerekli sağlık tedbirlerinin alınmasını, ilgili kurum ve kuruluşların koordinasyon içerisinde çalışmasını ve çocuklara yönelik her türlü koruyucu hizmetin sağlanmasını düzenler. Bu kapsamda çocukların ağız ve diş sağlığının değerlendirilmesine yönelik yapılacak tarama, eğitim ve yönlendirme faaliyetlerine yasal dayanak oluşturur.

3.2. 2828 Sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu:

Korunmaya ihtiyacı olan çocuklara yönelik bakım, barınma, sağlık ve eğitim hizmetlerinin yürütülmesini ve gerektiğinde diğer kamu kurumları ile iş birliği yapılmasını düzenler. Sevgi Evleri'nde kalan

çocukların sağlık hizmetlerine erişimlerinin sağlanması ve bu amaçla üniversite gibi uzman kuruluşlarla iş birliği yapılması bu kanun kapsamında mümkündür.

3.3. 1219 Sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun:

Diş hekimliği mesleğinin icrası, muayene, teşhis ve koruyucu diş hekimliği uygulamalarına ilişkin usul ve esasları düzenler. Bu kapsamda protokol kapsamında çocuklara yapılacak ağız ve diş sağlığı muayeneleri, DMFT/DMFS taramaları ve koruyucu uygulamalar bu kanun çerçevesinde yürütülür.

3.4. T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Çocuk Hizmetleri Yönetmelikleri:

Çocuk kuruluşlarında kalan çocukların bakım, gelişim, sağlık ve güvenliklerinin sağlanmasına ilişkin usul ve esasları belirler. Kurumun çocukların sağlık muayenelerini kolaylaştırması, dış birimlerle koordinasyon kurması ve gerekli izinleri sağlaması ilgili yönetmeliklerle güvence altına alınmıştır.

3.5. 6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK):

Sağlık verileri dahil olmak üzere kişisel verilerin işlenmesi, saklanması ve aktarılmasına ilişkin ilke, kural ve yükümlülükleri düzenler. Bu protokol kapsamında elde edilecek tüm sağlık verileri özel nitelikli kişisel veri olup, açık rıza, anonimleştirme, veri minimizasyonu ve güvenlik ilkelerine uygun olarak işlenir.

3.6. 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu:

Üniversitelere eğitim-öğretim, araştırma yapma ve topluma hizmet görevini yükler. Üniversite sağlık birimlerinin bilimsel araştırma, toplumsal tarama ve koruyucu sağlık hizmetleri kapsamında kamu kurumlarıyla iş birliği içinde çalışmasını mümkün kılar.

3.7. 3359 Sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu:

Toplumun sağlığının korunmasını ve geliştirilmesini, koruyucu sağlık hizmetlerinin yaygınlaştırılmasını ve kurumlar arası iş birliğini teşvik eder. Ağız ve diş sağlığı taramaları bu kanun kapsamındaki koruyucu sağlık hizmetleri arasında yer alır.

3.8. 01.01.2015 tarihli Toplum Ağız ve Diş Sağlığı Hizmetleri Yönetmeliği:

Toplumda ağız ve diş sağlığının korunması amacıyla tarama, bilgilendirme, eğitim ve yönlendirme hizmetlerinin yürütülmesini düzenler. Bu protokol kapsamında yapılacak ağız hijyeni eğitimi, DMFT/DMFS taramaları ve koruyucu hizmetler ilgili yönetmelik hükümlerine uygundur.

3.9. Uluslararası Belgeler (DSÖ – UNICEF tavsiyeleri):

Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme ve Dünya Sağlık Örgütü'nün koruyucu ağız sağlığına ilişkin uluslararası rehberleri doğrultusunda çocukların sağlıklı yaşam hakkı ve koruyucu hizmetlere erişim hakkı esas alınmıştır.

Madde 4 – Üniversitenin Yükümlülükleri

- Çocukların ağız ve diş sağlığı taramasını bilimsel etik kurallara uygun olarak gerçekleştirmek.
- DMFT/DMFS indekslerini ölçmek ve kayıt altına almak.
- Anket, ölçüm formu ve eğitim materyallerini sağlamak.
- Çocuklara ağız hijyeni eğitimi vermek.
- Tüm verileri anonimleştirerek toplamak ve KVKK'ya uygun şekilde saklamak.
- Çalışma sonunda bilimsel rapor, bildiri veya makale hazırlamak.
- Gerekli durumlarda çocukları Üniversite kliniğine yönlendirmek.
- Çocuklara ilişkin toplanacak verilerin; Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Araştırma ve Uygulama İzinleri Başvuru ve Değerlendirme Kılavuz doğrultusunda gerekli izinlerin alınması için iş ve işlemler başlatılıp, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığından alınan Bakanlık Makam

Onayı ile araştırma ve veri toplama işlemleri yapılacaktır. Bakanlık Makam Onayı olmadan araştırma ve veri toplama iş ve işlemleri tesis edilmeyecektir.

Madde 5 – Aile ve Sosyal Hizmetlerin Yükümlülükleri

- a) Çalışmanın yürütülmesi için uygun fiziksel ortam sağlamak.
- b) Çocukların muayene ve eğitim süreçlerine katılımını desteklemek.
- c) Refakatçi görevlendirmek ve çocukların güvenliğini sağlamak.
- d) Gerekli kurum içi ve hukuki izinleri almak.
- e) Taramaların etik kurallar çerçevesinde yürütülmesine yardımcı olmak.

Madde 6 – Etik ve Gizlilik

- a) Çalışma öncesi; Çocuklara ilişkin toplanacak verilerin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Araştırma ve Uygulama İzinleri Başvuru ve Değerlendirme Kılavuz doğrultusunda gerekli izinlerin alınması için iş ve işlemler başlatılıp, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığında alınan Bakanlık Makam Onayı ile araştırma ve veri toplama işlemleri yapılabilecektir. Araştırma ve verilerin toplanması için Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığında Makam Onayı alınmadan iş ve işlem tesis edilmeyecektir.
- b) Üniversite tarafından Etik Kurul Onayı alınır.
- c) Çocuklara ait kişisel bilgiler üçüncü kişilerle paylaşılmaz.
- d) Bilimsel yayınlarda tüm veriler anonim biçimde kullanılır.

Madde 7 – Taramaların Yapılış Şekli

- a) Muayeneler portatif ışık, tek kullanımlık aletler ve steril ekipman ile yapılır.
- b) Her çocuk için ayrı kayıt formu düzenlenir.
- c) Çocuklara fırçalama tekniği ve beslenme eğitimi verilir.
- d) Tedavi ihtiyacı olan çocuklar ilgili sağlık kuruluşlarına yönlendirilir.

Madde 8 – Proje Çıktıları

- a) Bilimsel bildiri ve/veya makale hazırlanması.
- b) Kuruma ağız-diş sağlığı değerlendirme raporunun sunulması.
- c) Lisansüstü öğrenci yetiştirilmesine katkı sağlanması.

Madde 9 – Protokolün Süresi

- a) Protokol imza tarihinden itibaren ___ ay süreyle geçerlidir.
- b) Tarafların yazılı mutabakatıyla uzatılabilir.

Madde 10 – Fesih

- a) Taraflardan biri gerekçeli yazılı bildirimle protokolü feshedebilir.
- b) Fesih halinde toplanan veriler KVKK hükümlerine uygun şekilde korunur.

Madde 11 – Yürürlük

- a) Protokol taraflarca imzalandığı tarihte yürürlüğe girer.

b) İki nüsha olarak hazırlanmıştır; taraflarda birer nüsha bulunur.

TARAFLAR

Prof. Dr. Mehmet Tahir GÜLLÜOĞLU
Harran Üniversitesi Rektörü

Fatih YILMAZ
Şanlıurfa Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürü